

א שבת צאל הרצבי הקדוש מליזענסק

שבת פרשת חיי כלן שוין לטובה

צנועס התורה לפ"ק

* צאל החכמה הרצבי מליזענסק *

לפ"ק

הבית וחצר הקודש של הרבי הצנועס אלימלך בליזענסק

הגיליון הוא תמצית ועריכה מהשיעורים הנמסרים בקו שיעורי תורה לזענסק

0747-962-372

דבר תורה פר' חיי שרה פ"ד

חיים

כולם שוים לטובה

חשון ר"ת חיים שואלים והשם נותן. וידוע מצדיקים שחודש חשון נקרא בציבור מרחשון, מלשון מרחשים {מלחשים} השפתיים בתפילות הימים הנוראים, שעיקר התפילות והתחנונים, הבקשות וההודאות להקב"ה זה על חיים וחיים טובים. וכך אנחנו מסיימים את החודש בהדגשה של חיים. ומלמדת אותנו התורה הק' מה הם חיים כפי רצון ה' בפרשת חיי, ויהיו חיי שרה וכו' שני חיי שרה.

בספר אש קודש מעורר את הלומד להתבונן בפסוק זה וברש"י, בעניני החיים וז"ל: **ונבין נא** מה מרמז זה לנו, שבכל הצדקניות הנזכרות בתורה לא נאמר כ"כ גדלות כמו על שרה, ועוד זה יותר פלא שגם באברהם אבינו שנאמר לקמן ג"כ שנה בכל כלל ורש"י פי' ג"כ שנרמז שהיה בלא חטא ומ"מ לא חזר הפסוק פעם ב' לומר שני חיי אברהם כמו בשרה לרמז שכלן שוין לטובה. (עכדה"ק)

הרבי האש קודש כתב את זה בהיותו בגטו כשבניו גוססים מול עיניו ואין בידו להושיע. רבי שהנהיג את העדה וישיבה עם מאות בחורים בהנהגה של מלכות. נמצא בחדר אפל ברעב ובצמא יודע שקיצו קרב, רב משפחתו הקרובה כבר נעקדו. מבקש בפיו ובמכתב, וזועק מקירות לבו, מאלה שנמצאים שם באותו מצב ועל אחת כמה וכמה מאתנו. תתבוננו תתעמקו במחשבת החיים לחיות נכון בדרך ה'. שהרי כלן שוין לטובה. ולמה זה נאמר רק בשרה ולא בשאר צדקניות ולא באברהם בעלה שגם עליו נדרשו דרשות הצדקות כמוה שלא חטא וכו'.

בספר העמק דבר, מבאר. פירוש חיים בלשה"ק בשתי משמעויות. א. חיים ולא מות. ב. שמח ועלז ולא עצבון. כענין שאמרו ביומא ס"פ בא לו. **שנות חיים ושלוש שנים המתהפכות מרעה לטובה**. וזהו דבר הכתוב שני חיי שרה. דשנים שלה כולם היו בחיי שמחה ונפש המעלה ונשגב בחיי רוחני. וכענין לשון גמ' מספר ימיו כפלים. כך אמר הכתוב דשני חיייה היו שני פעמים משום שהיו חיייה עליזים וסמוכים בה' מבטחה. (עכלה"ק)

שרה אמנו היה לה חיים קשים בלשון עדינה. לא יכלה לצאת קצת מפחד אולי תחטף. עברה תלאות דרך קשות מאוד. לא היה לה בנים. ולבסוף גם נחטפה. וכשהוחזרה לבעלה, התחתן עם שפחתה. וחז"ל לימדו אותנו כמה קשה לאשה שלבעלה יש עוד אשה עד כדי כך שלא נקראים שתי נשים אלא נקראים צרות, וסבלה סבל גדול עם מלחמות, וגם נסתלקה מתוך צער. ובכל זאת היתה שמחה ובכל המצבים ואפילו הקשים מלסבול. היא הפכה את המחשבה וההרגשים שלה מרעה לטובה ומצער לשמחה. ולכן אצלה מודגש שני חיי שרה כלן שוין לטובה. **מובא ברמב"ן**. שכל מעשה אבותינו הק' המובאים בתורה. לא כדי לספר קורות חייהם כלל, אלא רק כדי שנלמד מזה ולשנן את זה להתאמן ולתרגל את דרכם וכל שנה בהתחדשות ובהתרעננות.

אנחנו שברוך השם נמצאים במצב הרבה יותר טוב מזמנים קודמים, ונכון שכל אחד יש לו את השק דמיון שלו שכך וכך מגיע לו ומרגיש כובד וצער ושרע לו מכל הבחינות. נתבונן בחיי אבותינו הק' ואמותינו הק' שכבר סללו לנו את הדרך באמונה בהשם לחיות ולחוות ולהיות בשמחה ובטוב לבב. אכ"ר [בדרך צחות חשון ר"ת. נתבעים ונותנים שקלים חדשים]

הרבי בספרו הקדוש מלמד אותנו הליכות חיים על פי התורה, ואפילו שיש אנשים חזקים בתעמולה ומושכים את לב האנשים להנהגות שלא על פי דרך השם וטוענים שדווקא הם ורק הם יראי השם ורק הם יודעים ומתנהגים בחסידות, לכן הקפיד הרבי לחזור ולשנן דרכי עבודת השם, ובכל פרשה ופרשה מעלה דרגה ומסביר ומוסיף עוד חיזוק והנהגה נכונה בחיי היום יום שלב אחרי שלב בדרכי התורה והחסידות.

אנחנו מביאים את הדברי תורה של הרבי מה שלמדנו בשיעור השבועי והדגשנו את היסודות אבל ודאי שמי שיכול ילמד את הדברי תורה בשלימות ויתבונן בהם וללא ספק יהיה לו לטובה ברוחניות ובגשמיות.

ויהיו חיי שרה כו'. פירש"י "בת ק' כבת כ' כו' כבת ז' ליופי". ולכאורה מה נפקא מינה שהיתה כבת ז' ליופי. ונראה דרש"י ז"ל כיון בדבריו לרמז על ב' מדרגות שמחויב האדם להתנהג בהם כל ימי חייו.

דהיינו האחד להזהר ולהשמר במאוד מאוד מכל חטא ועון שלא יעבור ח"ו על שום מ"ע ול"ת, ומדרגה ב' {כבר ביארנו כמו שמפורש בדברי הרבי. מדרגה פירוש מהלך הבא, להוסיף שלב בעבודת השם, מלשון מדרגות לקומה העליונה. וזה לא שם תואר להיות בעל מדרגה וכמו שמתארים מישהוא . פלוני בעל מדרגה.} דהיינו גם דברים המותרים כמו אכילה ושתייה ומלבושים וכדומה, צריך להכניס הכל אל הקדושה לכיון בהם לשמים, דהיינו אדם שמלביש עצמו ומקשט עצמו במלבושים וקשוטים יפים ונאים, יהיה כוונתו לקשט דיוקנא דמלכא כמבואר בגמ', וכן בכל דבר יהיה כוונתו לשמים, וכאשר יתנהג כך אזי כל מה שיהיה לו הן ממון והן מלבושים יספיק את עצמו במה שיש לו וישמח בהם וחייו חיים שלו, אבל אם אין כוונתו בכל הנ"ל לשמים, אזי תמיד יחסר לו ולא יהיה לו די וסיפוק לעולם, ונמצא חייו אינן חיים ואין החיים שלו.

וזה רמז פשוט בת קו"ף כבת כ' שלא היה בה שום חטא ממצות עשה ול"ת, ובת כ' כבת ז' ליופי רמז למדרגה ב', דהיינו כמו תינוק שהוא מקשט עצמו אין יודע להתפאר עצמו ולחשוק להתקשט בקישוט יקר,

כך היתה שרה כשהיתה בת כ' שאז הוא עיקר התגברות לאדם לתאוות ליפות עצמו ולהתקשט ושאר עניני עולם, והיא היתה כל כוונתה בכל קישוטה והתייפותה רק לשמים.

*****

או יאמר ויהיו חיי שרה כו', ע"ד דאיתא בגמרא "חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום, מקרא מה ה' אלהיך שואל מעמך כו' אל תיקרי מה אלא מאה", ויש לומר הפירוש דעיקר השורש לאדם שיהיה בהכנעה גדולה ושפל בעיני עצמו ובמה נחשב, ואז יכול לפעול במעשיו כמו בזמן המקדש, וזה הרמז מאה ברכות

נגד מאה אדנים שהיו במקדש, וזה פירוש הגמרא "אל תקרי מה אלא מאה" ר"ל כאשר תהיה במדרגה "מה" בהכנעה, תתקן גם כן מאה האדנים, שתפעול במעשיך כמו בזמן המקדש.

וזהו "ויהיו חיי שרה מאה שנה", ו"שרה" רמז כשהצדיק הוא במדרגת נוקבא, יראה עכ"פ להיות שפל ומוכנע, לזה רמז "מאה שנה" נגד מאה אדנים, ו"עשרים שנה" (כנגד עשרים קרשים בצלע דרום-תימנה, ועשרים קרשים לפאת צפון ויעש אֶת־הַקְרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קְרָשִׁים לַפֶּאֶת נֶגֶב תִּימְנָה: וּלְצִלְע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׂנִית לַפֶּאֶת צָפוֹן עֶשְׂרֵה עֶשְׂרִים קְרָשִׁים: מוֹדַגֵּשׁ בַּתּוֹרָה שֶׁגַם הָעֶשְׂרִים קְרָשִׁים שֶׁל צֶד צָפוֹן זֶה לַעֲוֹמַת הַדְּרוֹם. כִּי הַהִדְגָּשָׁה הִיא בַּעֲשָׂרִים), ו"שבע שנים" רמז שיתקן ז' ימי הבנין, כי "שנה" בגימטריה "ספירה" והבן.

*****

או יאמר דרש"י ז"ל מרמז בדבריו ללמד לאדם דרכי ה'.

דהנה יש שני מדרגות {שלבים, מדרגות. פירוש שלב השני אפשרי רק כשהתחיל שלב ראשון, עלה/פסע במדרגה הראשונה, יכול להמשיך ולעלות, לאחוז, להיות במדרגה/בשליבה בשלב השני} בדרכי בני אדם. דהיינו אחד האדם בילדותו הוא מתחזק בלימודו ולומד בהתמדה, והלימוד נקרא "יופי", שזה הוא היופי של הבורא ב"ה, וכאשר האדם בא בשנים, דהיינו מעשרים ולמעלה שאז שכלו של אדם מתגבר לדעת את ה', אזי הוא מתחיל לפשפש במעשיו ורואה בהם אם נעשים כהוגן לכבודו יתברך באמת, ורואה ומבין בעצמו שלא יצא ידי חובתו כלל בשום עסק תורתו ומצוותיו שעשה ולמד עד הנה, ומבין שחיסר וחטא בהם, דהיינו שלמד לאיזה פניה או להתפאר או באיזה אופן אחר להנאת עצמו, ויחרד האיש ומתחרט על הקודם, ומתחזק לתקן עצמו בכל מעשיו ולימוד התורה שיהיה הכל שוין לטובה לשמו יתברך ויתעלה ולא להנאת עצמו.

והנה ידוע דאיתא בספר הקדוש חובת הלבבות "אין לך חסידות כתחילתו", כי כל דבר בהתחלה ראשונה נעשה בחשק ואומץ רב בכל התאמצות האפשרי. וזה שפירש רש"י ז"ל "בת ק' כבת כ' לחטא", ר"ל כמו כשהיתה בת כ' כשאז הוא דרכו של אדם לפשפש במעשיו ומוצא בהם חטאים שחיסר בעבודתו יתברך שמו ותופש הדרך הזו בחיזוק גדול שהוא ההתחלה ראשונה כנ"ל, כך כשהיתה בת קו"ף היתה ג"כ במדריגה זאת, "ובת כ' כבת ז' ליופי" הוא ג"כ על דרך הנ"ל, דהיינו בלימוד צריך גם כן להיות התפישה מרובה להגות בתורתו הקדושה כמו בעודו בילדותו בשנים הרכים. והצדיק { הרבי הסביר שזו ההנהגה הבסיסית ביהדות וממשיך והצדיק ושוב עולה במעלות העבודה וכתוב אדם. להדגיש לנו שצדיק זה לא תואר ולא עוצמה וודאי לא בן של... אלא רק עובד השם וכל ימיו בתשובה האדם הזה בלבד נקרא צדיק!!} הזה שמתנהג עצמו כך כנ"ל זוכה לחיים הנצחיים. וזהו "ויהיו חיי שרה" לשון הוי"ה וקישור בחיים הנצחיים,

"שני חיי שרה, כולן שויין לטובה", רמז אחר שיזכה הצדיק למדרגה זאת אזי הכל שוה לו לטובה.

והנה יותר צריך האדם להתחזק לקדש עצמו באכילתו ושתיתו בקדושה ובטהרה, שעל ידי זה הוא מוציא ניצוצות קדושות ועל ידי זה זוכה לחיים הנצחיים. וזהו שאמר אברהם אבינו ע"ה להמלאכים "והשענו תחת העץ" ר"ל תחת עץ החיים, על ידי זאת "ואקחה פת לחם" דהיינו ע"י אכילה כנ"ל. וזהו "ויאמר ה' הן האדם כו' ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם", יש לומר הפירוש כך, דהנה השי"ת ב"ה ברוב רחמיו רוצה בתשובה שיתקן אדם את אשר קלקל, ואמר השי"ת "ועתה" ר"ל עתה שחטא אדם הראשון ובמה יתקן את חטאו? פן ואולי יהיה לו תקנה שישלח ידו ליקח ולאחוז בעץ החיים ע"י סיבת אכילה שיוציא ניצוצות קדושות באכילתו בקדושה, וזהו "ואכל וחי לעולם" ר"ל ע"י אכילה יהיה לו אחיזה בחיי עולם הנצחיים, ולכן "וישלחו ה' מגן עדן לעבוד את האדמה", כי עוה"ב אין בו לא אכילה ולא שתיה כי אם בזה העולם יוכל לתקן להוציא ניצוצות קדושים כנ"ל. והצדיק הזה המתנהג בקדושה בתורה. ובאכילה. ובשתיה. ובכל מעשיו. הוא מושך השפעות חסדים לעולם.

וזוהו "ואברהם זקן בא בימים" ר"ל "זקן" זה קנה חכמה, ובא למדרגת "ימים" להמשיך השפעות חסדים הנקרא ימים, ע"ד יומם יצוה ה' חסדו, "וה' ברך את אברהם בכל", דהצדיק המושך השפעות צריך שיהיה כל כוונתו לכללות ישראל, ולא יחוש על עצמו כלל כאילו אינו בעולם, רק השי"ת הוא המשגיח על הצדיק ומברכו בכללות ישראל הגם שהוא אינו משגיח על עצמו, וזהו וה' ברך כו' "בכל" פירוש בכללות ישראל.

והנה הצדיק גמור כנ"ל הוא הולך בהתגלות, אבל מי שאינו עדיין במדרגה הנ"ל צריך להיות הצנע לכת לתקן כל פנימיותו, וזהו "ויאמר אל עבדו זקן ביתו", פירוש הצדיק גמור הנ"ל אומר אל הצדיק השני שעדיין אינו במדרגה זו, ואינו אלא כעבד במדרגה זאת שצריך להיות עוד הצנע לכת כנ"ל לתקן הפנימיות, וזהו "זקן ביתו", "המושל בכל אשר לו" פירוש ועכ"פ הוא במדרגה זו שהוא מושל במידה זאת שלא להתקנא עצמו בחבירו, שאינו חומד ומתאוה להתקנא בממון של אחרים, שזה הוא עיקר מי שרוצה לילך בדרכי ה' להוציא מלבו הקנאה וחמדת ממון שהיא עיקר המונע מעבודת הבורא, וזהו "המושל בכל אשר לו" שדי לו במה שיש לו, ואינו חומד בשל אחרים. והצדיק הגמור הרוצה להביאו ג"כ במדרגה גדולה, אומר לו "שים נא ידך תחת רכיי" ר"ל שיתקשר עמו. לזה רמז "ירכי" הנקרא "יסוד" שהוא התקשרות כידוע.

וזה שנאמר ביעקב אבינו ע"ה "ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל", ר"ל ה"שמש" היא הבהירות והקדושה רבה, היה זורח ומאיר לו כאשר עבר את פנואל, פירוש "פנואל" לשון פנו אל, והוא כשאדם מסיח דעתו מהקדושה, אזי מיד "והוא צולע על ירכו", היינו שיש לו חסרון בהירך, וכאשר עבר את פנואל, ר"ל שאינו מסיח דעתו כלל מהקדושה, אז ויזרח לו השמש.

נמצא שצריך האדם לקשר עצמו עם צדיקים גמורים בקדושתם ובהירתם, ולשמור עצמו לבל יפנה אל מדעתו, ולקדש עצמו בכל המידות כנ"ל. והשם יעזרנו לעבדו באמת, ויהי ה' עמנו כאשר היה עם אבותינו. אמן כי יהי רצון. מדגיש הרבי ומלמד אותנו שהתקשרות לצדיקים זה לא רק להשתתף בעריכת השולחן. ולהכריז אני שייך לפלוני. ולא רק לקיים מאמר חז"ל "עלית לקרתא הליך בנימוסא" שאם בחרתי או נולדתי בחברה מסוימת ללבוש כמוהם לדבר כמוהם כולל הדברים השליליים והבלתי רצויים. וכן הרבה על זה הענין.

התקשרות לצדיקים. א. לפשפש ולמשמש במעשיו מגיל עשרים לחיות תשובהדיק מגיל עשרים דהיינו ללמוד מוסר ולתרגל חיי מוסר ומידות טובות הרבה לפני שמגיעים לגיל עשרים. ב. לתרגל ולהתאמן לא לחשוב על מכובדות ופניה לא של האדם ולא של ראש הקבוצה שלו. ג. לקדש עצמו בכל המידות טובות שהרבי כתב במפורש בדברי תורה אלו השזורים בכל ספרו הק' נועם אלימלך.

ומברך אותנו הרבי בפרשה זו: והשם יעזרנו לעבדו באמת, ויהי ה' עמנו כאשר היה עם אבותינו. אמן כן יהי רצון.

המקדש ומטהר עצמו ע"י התורה הקדושה לשמה עד שנעשית אצלו ערב ומתוק מדבש וכל טעם, "לעת צאת השואבות" עד שמשפיע השפעות גדולות וטובות רבות לישראל בלי הפסק. והשם יזכנו לעבדו באמת ביראה ובאהבה רבה. אמן.

*****

בדבר התורה הבא מלמד אותנו הרבי א. שכל קורות חייו של אברהם אבינו זה כדי ללמד אותנו הליכות חיים שבהנהגת היום יום על פי התורה. "אברהם" רמז לצדיק ו"עפרון" רמז ליצה"ר. ב. שעבודת המידות לא יגרמו לנו לעצלות בעבודת השם. וזהו שאנו מתפללין "ונפשי כעפר לכל תהיה ובמצותיך תרדוף נפשי", ר"ל שלא יביאני היצר לעצלות לבטל מצוותיך חלילה, אלא אדרבה במצותיך תרדוף נפשי. ג. ומזה אנחנו לומדים שעבודת המידות מחלישה מאוד את הבטחון עצמי של האדם כולל את חשיבותו בהשתייכות לחוג/קבוצה קהילה/חסידות עוצמתית וחזקה.

ולכן צריך ללמוד בספרי יראת ה' איך להשאר חזקים בלימוד התורה ועבודת ה'. ולהרבות בתפילה "במצוותיך תרדוף נפשי פתח לבי בתורתך והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבבינו לאהבה וליראה את שמך"

ויען עפרון כו' אדוני שמעני ארץ ארבע מאות כו' וישקול אברהם לעפרון כו'. נראה לפרש דהנה האמת הוא השורש שיהיה האדם כעפר לכל, אך היסוד העפר הוא המושך את האדם לעצלות ושפלות גם אם הוא צדיק, באומרו היצה"ר אליו שאינו צריך לעבוד עוד כי כבר תיקן את עצמו במה שהוא במדריגת עפר ועל ידי זה מביאו לעצלות בעבודת הבורא ית', וצריך האדם להתחזק נגדו אז בשמעו את דברי היצה"ר המביאו לעצלות, להתחיל בעבודת הבורא מחדש כאילו לא עשה עדיין כלום, וזהו שאנו מתפללין "ונפשי כעפר לכל תהיה ובמצותיך תרדוף נפשי", ר"ל שלא יביאני היצר לעצלות לבטל מצוותיך חלילה, אלא אדרבה במצותיך תרדוף נפשי.

לזה אפשר רמז הכתוב ג"כ כאן, כי "אברהם" רמז לצדיק ו"עפרון" רמז ליצה"ר של מדריגות עפר כנ"ל, וזה "ויען עפרון כו' אדוני שמעני ארץ ארבע מאות כו'", פירוש שלהצדיק אומר לו היצה"ר שהוא אדון בדבר עבודתו ית"ש שכבר תיקן הכל, וזה רמז "ד' מאות שקל כסף" הם ת' עלמין דכסיפין שהצדיק צריך לתקן, אומר לו היצה"ר כבר תקנת הכל ומה זה "ביני ובינך", וצריך הצדיק להתחזק נגדו, וזהו "וישקול אברהם" ר"ל שצריך לשקול הדרך ה' בעבודתו מחדש לתקן ארבע מאות שקל כסף הם ת' עלמין כו' כנ"ל, וזהו "עובר לסוחר" מלשון "סחור סחור לכרמא", צריך לסבב את דרכו מחדש. וק"ל.

*****

* שמועה טובה תשמח לב *

בעזר הית"ש נתייסד שיעור בספרו הק' של הרבי נועם אלימלך בשפת האידיש בנוסף לשיעור הקבוע הנאמר בלשון הקודש. השיעור התחיל כבר השבוע בדברי פתיחה המהווים מבא והסתכלות נכונה איך ללמוד את דבריו הק' של הרבי. ובעזרת ה' ילמדו כסדר העמודים מהחל ועד גמירא.

לאחר השיעור זה יכנס לקו שיעורי תורה שע"י חצר הקודש ליזענסק

0747-962-372 שלוחה 6

כמו כן יהיה אפשר לשמוע את השיעור בקול הלשון הרב נח גד ויינטראב אידיש שיעור בספר הק' נועם אלימלך

וכאשר נקום מהספר נחפש במה שלמדנו כי יש בו דבר אשר נוכל לקיימו

ויתקיימו בנו ברכותיו של הרבי הכתובים בספריו. אמן